

Sociale veiligheid binnen Harmonieorkest Vleuten

Inleiding

Musicerende kinderen en jongeren willen zich veilig kunnen voelen in hun groep/orkest. Als dirigent, begeleider, orkest-ouder of enige andere vrijwilliger speel je een belangrijke rol in het creëren van een veilige sociale omgeving waar onze muzikanten zichzelf kunnen zijn. Er kunnen allerlei redenen zijn waardoor kinderen en andere kwetsbare leden, bijvoorbeeld leden met een verstandelijke beperking zich minder veilig voelen. Denk hierbij aan pesten, kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag. Harmonieorkest Vleuten (HOV) wil zoveel mogelijk doen om deze zaken te voorkomen.

Gedragscodet Harmonieorkest Vleuten

Het HOV vindt een veilige fysieke en sociale omgeving voor haar (jeugd)leden en vrijwilligers zeer belangrijk. Een van de hulpmiddelen daarbij is het gebruik van een gedragscode. Hierin staat wat wel en niet gewenst is in de omgang tussen vrijwilligers en jeugdleden en andere kwetsbare leden. Daarnaast geldt er een aantal algemene waarden binnen de vereniging.

Veel grenzen in het contact tussen vrijwilligers en jeugdleden zijn niet eenduidig, omdat de behoeftes en grenzen van kinderen sterk kunnen verschillen. Alle situaties met (vrijwillige) medewerkers en minderjarige en/of kwetsbare leden bij de activiteiten van HOV zijn anders. Het ene kind wil even op schoot zitten als het troost zoekt, het andere kind heeft behoefte aan een aai over de bol en weer een ander kind vindt het niet prettig om aangeraakt te worden. Hierover kunnen dus nooit precies grenzen worden afgesproken die voor alle leden en in alle situaties gelden. Maar er is wel één heel duidelijke grens en dat is de grens dat pesten en seksuele handelingen/contacten tussen vrijwilligers en jeugdleden, maar ook leden met een verstandelijke beperking ontoelaatbaar zijn.

Daarom heeft HOV voor al onze (vrijwillige) medewerkers een gedragscode opgesteld. Deze is opgenomen in het Huishoudelijk Reglement en daardoor voor alle leden van toepassing. De gedragscode vormt een aanvulling op het Wetboek van Strafrecht waarin is opgenomen wat juridische grenzen zijn in de omgang met minderjarigen.

De gedragscode bestaat uit twee delen: regels die bijdragen aan een respectvolle, open, transparante en veilige omgeving voor kinderen en kwetsbare leden én vrijwilligers en de omschrijving van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag die het uitgangspunt is van het tucht- en sanctiebeleid dat door de organisatie wordt gevoerd. Wanneer je bij ons komt werken of taken uitvoert en te maken krijgt met deze doelgroep(en) als vrijwilliger, stagiair(e) of als betaalde kracht, vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen.

Medewerkers en vrijwilligers die binnen het HOV structureel met kinderen en/of mensen met een verstandelijke beperking omgaan vragen we een VOG te overleggen. Dit zijn alle dirigenten, bestuurslid jeugd, de vertrouwenscontactpersoon, orkestouders, de leden van de jeugdcommissie, orkestbegeleiders die werken met potentieel kwetsbare groepen en leiding die bij jeugdkampen blijft overnachten. De VOG mag maximaal twee jaar oud zijn. Een VOG kan gratis via het HOV worden aangevraagd.

Het HOV heeft een vertrouwenscontactpersoon waar iedereen (slachtoffer, dader, iedereen met vragen over dit onderwerp) in eerste instantie terecht kan.

Gedragscode Harmonieorkest Vleuten

Respect

1. De vrijwilliger/medewerker zorgt voor een omgeving en een sfeer waarbinnen het jeugdlid zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. De vrijwilliger/medewerker gaat zo om met een jeugdlid dat zijn/haar waardigheid niet wordt aangetast.
3. De vrijwilliger/medewerker dringt niet verder door in het privéleven van het jeugdlid dan functioneel noodzakelijk is.
4. De vrijwilliger/medewerker gaat tijdens kampen en activiteiten met respect om met jeugdleden in de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals slaapzalen, tenten, omkleedruimten, douches etc.

Geen seksuele benadering

5. De vrijwilliger/medewerker onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van het jeugdlid. Alle seksuele handelingen, -contacten en -relaties tussen vrijwilliger/medewerker en jeugdlid tot 18 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
6. De vrijwilliger/medewerker raakt het jeugdlid niet op zodanige wijze aan, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden (neem als indicatie waar het ondergoed zit).

Bescherming

7. De vrijwilliger/medewerker beschermt het jeugdlid naar vermogen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel misbruik en ziet er actief op toe dat de gedragscode door iedereen die bij het jeugdlid is betrokken, wordt nageleefd.
8. Als de vrijwilliger/medewerker gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel misbruik, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door het bestuur aangewezen personen.

Overige

9. De vrijwilliger/medewerker krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet in verhouding zijn.
10. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaald gedrag zal de vrijwilliger in de geest van de gedragscode handelen en zo nodig daarover in contact te treden met de vertrouwenspersoon.

Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en volgens de gedragscode zult handelen.

Ondertekening vrijwilliger

Ondertekening Bestuur HOV

Omschrijving grensoverschrijdend gedrag

Pesten

Pesten ligt in een groep helaas altijd op de loer. Een lid wordt gepest als het herhaaldelijk en langdurig te maken heeft met negatieve handelingen van één of meerdere anderen. Dat kan openlijk gebeuren, maar ook in de vorm van het structureel iemand buiten de groep sluiten. Treiteren via internet is ook een veel voorkomende pestvorm. De gevolgen van pesten zijn vaak ernstig. Een gepest kind kan in een isolement terecht komen en niet meer tot de groep behoren. Naast de lichamelijke klachten die een (jeugd)lid kan krijgen door pesten, lijdt een gepest kind ook vaak psychisch. Hij of zij wordt er ongelukkig, angstig en onzeker van. Als er in een groep gepest wordt, betekent dit dat het klimaat in de groep niet veilig is. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plagen en pesten. Plagen is onschuldig en onbezonnen, is meestal één tegen één, van korte duur en kan kwetsend zijn, maar gaat gepaard met humor en is verdraagbaar. Pesten daarentegen is berekenend en met negatieve bedoelingen, duurzaam en meestal in een ongelijke verhouding.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met minderjarigen verstaan wij: elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren; en/of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (volwassene-kind, hulpverlener-cliënt, dirigent-lid, docent-leerling, leiding-jeugdlid, e.d.); en/of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht. Gedragingen die volgens de bovenstaande omschrijving vallen onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met minderjarigen, kunnen worden gesanctioneerd door een tuchtrechtprocedure waarin hoor en wederhoor zal plaatsvinden. De sancties bestaan uit het voor korte of langere tijd uitsluiten van vrijwilligerswerk met minderjarigen door persoonsgegevens in een centraal register op te nemen. Seksueel grensoverschrijdende gedragingen met minderjarigen waarvan het bestuur oordeelt dat deze vallen onder het Wetboek van Strafrecht, zullen bij politie/justitie worden gemeld.

Vertrouwenscontactpersoon

Leden, vrijwilligers en medewerkers moeten altijd alert zijn op pesten en ander ongewenst gedrag en in grijpen als dat nodig is. Dit kan door het te melden bij onze vertrouwenspersoon.